

KRÓNIKA

DARVAS JÓZSEF ÍRÓI ESTJE VÁSÁRHELYEN

Zsúfolásig megtelt a vásárhelyi Petőfi Művelődési Ház Színházterme február 2-án este Darvas József Kossuth-díjas írónak, a Magyar Írók Szövetsége elnökének szerzői estjére. Darvas művei ismertek és népszerűek a város lakói között. Erthető tehát, ha Vásárhely közönsége rég várta ezt a találkozást a neves írótól. Az est résztvevői nem is csatlakoztak — ritka az író és közönség olyan találkozása, amely a meghittságnak és a tiszteletnek ezzel a melegségével telítődik.

Az írói esten részt vett *Siklós János*, a megyei pártbizottság titkára, *Vári Ernő*, a városi pártbizottság titkára, *Sajti Imre*, a városi tanács vb elnöke, a megye és a város számos közéleti személyisége, írók, művészek.

A magas színvonalú szerzői estet *Vörös Mihály*, a városi tanács vb elnökhelyettese nyitotta meg keresetlen szavak kíséretében, majd *B. Nagy László* irodalomtörténész ismertette Darvas József írói pályafutását, eszmeiségét, főleg két regényének, az *Elindult szeptemberben* és a *Részeg eső* tükrében. A jeles irodalomtörténész elenizése kiválóan vezette be a *Részeg eső* című regényből készült dráma részleteinek megszólaltatását. A műsort rendező *Doba Ferenc*, a Nemzeti Színház tagja jó érzékekkel „húzta meg” a drámát, amely áttekintést adott az egészről és súlyos mondanivalójáról. Megértéséhez nagyban hozzájárult *Bessenyei Ferenc* Kossuth-díjas érdemes művész, *Kállai Ferenc* érdemes művész, *Avar István* Jászai-díjas, *Oze Lajos*, valamint *Zolnay Zsuzsa* és *Béres Ilona*, feszült léggörcs teremtetek a dráma nehéz szövegének tolmácsolásával. Ezt követően Darvas József írói vallomásának volt tanúja a közönség. A gyerekkor emlékei, a várossal való régebbi kapcsolat, emlékezés a vásárhelyi író, költő, festő barátokra, írói hitvallás és tervek, valamint mai életünk jó néhány problémája egyaránt helyet kapott a magas eszmeiségű írói vallomásban.

*B. Nagy László*nak a *Zrinyi*-dráma koncepcióját ismertető rövid bevezetése után nagy megjelenítő erővel *Bessenyei Ferenc*, *Avar István* és *Zolnai Zsuzsa* adott elő részleteket a közeljövőben befejezésre kerülő drámából. A rendkívül jól sikerült szerzői est a szerző és a közreműködő művészek hosszas ünneplésével ért véget.

Darvas József a pénteki napot még Vásárhelyen töltötte, és megbeszéléseket folytatott a párt- és az állami szervek vezetőivel, írókkal, művészekkel.

SZ. E.

Az olvasó írja

NÉHÁNY SZÓ A VÁSÁRHELYI MŰVÉSZETRŐL

Tisztelt szerkesztőség!

Folyamatosan olvastam a Tiszatáj-ban megjelenő írásokat Vásárhely művészetéről. Engedjék meg, hogy néhány szubjektív érzésből fakadó gondolattal bekapcsolódjak a beszélgetésbe.

Alapja csupán annyi, hogy szeretem a művészetet és többé-kevésbé ismerem Vásárhelyt, művészeit, azok alkotásait.

Az írásokban megjelenő Vásárhely újralfedezése vagy elmarasztalása egyaránt felteszi a kérdést: mi az, ami alkalmat adott a vitára, mi az, ami megteremtette sajátos ízű művészetét?

Az egymással örök vitában állók is megegyeznek egy dologban: Vásárhely valami furcsa izgalmat jelent, egyszerűsége az a láz, amit sohasem lehet csillapítani, az emberek beszédének játékos, zamatos „ő” betűi körülgyűrűzik, átfonják a levegőt az idegenek körül. A ritkán látott, jellegzetes karakterek változatos szépsége olyan élmény, amiből hosszú időn keresztül lehet meríteni ösztönzést és témát az alkotáshoz. Az utcák a faluból született város falu-zeit kínálják. Nem véletlen tehát, hogy ez a nyugodt, levegős város alkotói léggörcs tudott és tud teremteni nemcsak az itt élő művészeknek, hanem a viszonylag rövid időre idelátogatóknak is.

Véleményem szerint ez az, ami megteremtette Vásárhely művészetét, és azok, akik ezt fölfedezték, a nagy elődök: *Tornyai, Endre Béla*... De nem nevezem, hanem elsősorban az alkotók, alkotások és azok közönségének kapcsolatáról szeretnék beszélni.

Különös együttműködés ez. A közönség és alkotó szinte egyforma önmagát jelenítik meg a képek, szobrok, kerámiák.

A vásárhelyi művészek vállalták azt a feladatot, hogy a vasbeton merevség szigorú szerkezeti valóságába, az emberi rezdülések belső, de mindenkit érintő monológiát melegítik. A tempóba, az élet duzzadásába, megnövekedett ereibe belcáramoltatják a lelki emóciók felgyült liráját, drámáját, de minden esetben az embert. Természetesen megfogalmazásban, formai felfogásban ez egyénenként változik, egy azonban közös; az az a hangulat és az a vágy, hogy teljes megtisztulással az érzelmek válogatás nélküli, de mélyen átélt valóságában olvadjanak össze. Ezt érezzük Kohán sokszor váratlanul megdöbbenő, drámai hangvételű képeiben, harsogó színeiben, Kajári megrázó grafikáiban, és ugyanazokról az emberekről mintázott egyszerű liraiságot Szalai figuráiban, Németh József szigorú rendű, leegyszerűsített alakjaiban. Megelevenedik a környezet. Kurucz D. István tájképeiben, Samu Kati állatfiguráiban, élővé válnak a jelentéktelenné látszó tárgyak Fejér Csaba melegbarna festményein, ide kell sorolni a város ősi művészetéből, a fazekasságból született kerámiát és tovább fejlesztés eredményét jelentő Végvári Gyula új, magyar-megfogalmazású edényeit.

Hogy Vásárhely „iskola”-e? Talán nem, de érzelmi és értelmi más. Arra, hogy mennyire lehetséges a továbbfejlődés, nem következhet-e megtorpanás, nehéz válaszolni, mert könnyebb a nagyobb részben feloldódni, mint ugyanott kikristályosodni, mindenesetre a folyamat megindult, ezért úgy érzem, hogy a megtalált hangot lehet még csiszolni, erősebbé tenni. Es amíg az alkotók ennyire közősek a környezettel, csak erősödhet az alkotó kedv és vele párhuzamosan az alkotások súlya és jelentősége.

OCSOVSZKY LÁSZLÓ
Szatmáz, művelődési otthon.

EGY ÉRDEKES ÍRÁS MARGÓJÁRA

Tisztelt Szerkesztőség!

Változatos tartalommal megjelenő folyóiratuk olvasása számomra mindig gazdagodást jelent, és örömmel állapítom meg, hogy a tetszetős külső mellett a tartalom átgondolt megválasztása egyik legolvasottabb irodalmi lappá tette a Tisztát-at... Egyik írásukra — Nagy Faddy Eva elbeszélése — különösen felfigyeltem... Témaválasztása szerencsés, igen nagy élelslátás és valami ritkán tapasztalható összhang van benne, ami néhány sor után az olvasót az író társává avatja... Ez ritka írói tulajdonság...

DR. BEREHTLY ANDRÁS
Csokonayvisonta (Somogy megye)

AZ OLVASÓHOZ

Elnézést kérünk a többi levélíróinktól, hogy hasznos észrevételeikkel ez alkalommal érdem szerint foglalkozni nem tudunk, de köszönjük azokat, és további munkánk során feltétlenül figyelembe vesszük valamennyit.

Köszöljük kedves olvasóinkkal, hogy e számunkból anyagtorlódás miatt több állandó rovat (széppróza, Művészet, Fórum, Kilátó) anyaga kimaradt.

Ezúton köszönjük meg azokat a jókívánságokat, amelyeket különböző szerzők, intézmények és magánszemélyek lapunk fennállásának huszadik évfordulója alkalmából szerkesztőségünkhez eljuttattak.